

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: **M. L., a. s.**, so sídlom P., IČO: X.X., zastúpený Č., s. r. o., so sídlom T., IČO: X., proti odporcovi: **P., a. s.**, so sídlom D., IČO: X.X., zastúpený JUDr. M. L., advokát, so sídlom Z., o **nariadenie predbežného opatrenia**, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 7. mája 2013, sp. zn. 16 Cob 98/2013, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie navrhovateľa **o d m i e t a .**

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť odporcovi trovy do volacieho konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 161,55 eur na účet jeho právneho zástupcu, do 3 dní po nadobudnutí právoplatnosti tohto uznesenia.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Partizánske (súd prvého stupňa) v konaní o návrhu navrhovateľa o vydanie predbežného opatrenia, ktorým by súd uložil odporcovi zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva zriadeného v prospech odporcu na nehnuteľnostiach uznesením č. k. 3Cb 15/2012-164 zo dňa 28. 01. 2013 nariadil predbežné opatrenie, ktorým

1. uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva zriadeného v prospech žalovaného na nasledovných nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalobcu, a to na nehnuteľnostiach v spoluvlastníckom podiele 1/1:
  - a) pozemok registra „C.“ s parc. č. X. vo výmere 1831 m², druh pozemku Zastavané plochy a nádvoria
  - b) pozemok registra „C.“ s parc. č. X. vo výmere 11 m², druh pozemku Zastavané plochy a nádvoria

- C.) pozemok registra „C.“ s parc. č. X. vo výmere 752 m², druh pozemku Zastavané plochy a nádvoria
- d) pozemok registra „C.“ s parc. č. X. vo výmere 763 m², druh pozemku Zastavané plochy a nádvoria
- e) stavba - druh stavby 1, popis stavby admin. bud., so súpisným číslom 30, postavená na pozemku registra „C.“ s parc. č. X., vo výmere 1831 m², druh pozemku Zastavané plochy,
- f) stavba - druh stavby 1, popis stavby výťah pre admin. bud., so súpisným číslom 30, postavená na pozemku registra „C.“ s parc. č. X., o výmere 11 m², druh pozemku Zastavané plochy a nádvoria,

evidovaných na liste vlastníctva číslo X., vedenom Katastrálnym úradom v Trenčíne, Správou katastra Partizánske, okres Partizánske, obec Partizánske, pre katastrálne územie Partizánske, (ďalej len „nehnutelnosti zapísané na LV č. X.“) na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. X.X. zo dňa 07. 08. 2008, podľa ktorej bol vklad záložného práva do katastra nehnuteľností povolený pod V., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložných práv, pôvodne zabezpečujúcich Zmluvu o úvere č. X. zo dňa 28. 11. 2005 a Zmluvu o úvere č. X. zo dňa 31. 10. 2006, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, zakázal žalovanému konať v mene žalobcu ako aj vykonávať akékoľvek úkony smerujúce k zmene vlastníctva vyššie uvedených nehnuteľností, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.
3. uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva zaregistrovaného v Notárskom registri centrálnych záložných práv pod č. X. dňa 29. 11. 2005, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.
4. uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva zaregistrovaného v Notárskom registri centrálnych záložných práv pod č. X. dňa 31. 10. 2006, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.
6. uložil žalovanému prijímať akékoľvek plnenia (inkasá) od dlžníkov žalobcu uhrádzaných na základe jednotlivých zmlúv o nájme s následnou možnosťou kúpy prenajatej veci, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej
7. uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k uplatneniu nárokov ako oprávneného z Notárskej zápisnice napísanou notárkou JUDr. A. W., so sídlom notárskeho úradu A.L., dňa 28. 11. 2005, pod č. N., N., N., a z Notárskej zápisnice

napísanou notárkou JUDr. A. W., so sídlom Notárskeho úradu A.L., dňa 31. 10. 2006, pod č. N., N., N., a to najmä podania návrhu na vykonanie exekúcie, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Zároveň uložil žalobcovi povinnosť podať do 30 dní od právoplatnosti tohto uznesenia návrh na začatie konania o určenie zániku záložného práva proti žalovanému, ktoré záložné právo vzniklo na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. X.X. zo dňa 07. 08. 2008, podľa ktorej bol vklad záložného práva do katastra nehnuteľností povolený pod V.V..

Krajský súd v Trenčíne (odvolací súd) na odvolanie odporcu uznesením zo 7. mája 2013, sp. zn. 16 Cob 98/2013 pripustil späťvzatie návrhu na vydanie predbežného opatrenia v časti výroku 2, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložných práv pôvodne zabezpečujúcich Zmluvu o úvere č. X. zo dňa 28. 11. 2005 a Zmluvu o úvere č. X. zo dňa 31. 10. 2006 a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, výroku č. 4, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva zaregistrovanom v Notárskom registri centrálnych záložných práv pod č. X. dňa 29. 11. 2005 a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, výroku č. 5, ktorým súd uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva zaregistrovaného v Notárskom registri centrálnych záložných práv pod č. X. dňa 31. 10. 2006 a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, výroku č. 6, ktorým súd zakázal žalovanému prijímať akékoľvek plnenia (inkasá) od dlžníkov žalobcu uhrádzaných na základe jednotlivých zmlúv o nájme s následnou možnosťou kúpy prenajatej veci a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej a výroku č. 7, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k uplatneniu nárokov ako oprávneného z Notárskej zápisnice napísanou notárkou JUDr. A. W., so sídlom Notárskeho úradu A.L. dňa 28. 11. 2005 pod č. N., N., N. a z notárskej zápisnice napísanou notárkou JUDr. A. W., so sídlom notárskeho úradu A.L. dňa 31. 10. 2006 pod č. N., N., N. a to najmä podania návrhu na vykonanie exekúcie a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, v tejto časti napadnuté uznesenie zrušil konanie o návrhu žalobcu na vydanie predbežného opatrenia v bodoch 2, 4, 5, 6, 7 zastavil.

Vo zvyšnej časti a to výroku č. 1, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva zriadeného v prospech žalovaného na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. X., na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti č. X.X. zo dňa 07. 08. 2008, podľa ktorej bol vklad záložného práva do katastra nehnuteľností povolený pod V., a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej a výroku č. 3, ktorý súd zakázal žalovanému konať v mene žalobcu ako aj vykonávať akékoľvek úkony smerujúce k zmene vlastníctva vyššie uvedených nehnuteľností, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej napadnuté uznesenie zrušil a konanie zastavil.

Žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania, pretože konanie bolo zastavené.

V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že po zistení, že žalobca vzal späť návrh na vydanie predbežného opatrenia v časti týkajúcej sa nehnuteľnosti v jeho vlastníctve, ktorým súd vo výroku č. 2 uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložných práv pôvodne zabezpečujúcich Zmluvu o úvere č. X. zo dňa 28. 11. 2005 a Zmluvu o úvere č. X. zo dňa 31. 10. 2006 a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, výroku č. 4, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva zaregistrovanom v Notárskom registri centrálnych záložných práv pod č. X. dňa 29. 11. 2005 a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, výroku č. 5, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva zaregistrovaného v Notárskom registri centrálnych záložných práv pod č. X. dňa 31. 10. 2006 a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, výroku č. 6, ktorým súd zakázal žalovanému prijímať akékoľvek plnenia (inkasá) od dlžníkov žalobcu uhrádzaných na základe jednotlivých zmlúv o nájme s následnou možnosťou kúpy prenajatej veci a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej a výroku č. 7, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k uplatneniu nárokov ako oprávneného z Notárskej zápisnice napísanou notárkou JUDr. A. W., so sídlom Notárskeho úradu A.L. dňa 28. 11. 2005 pod č. N., N., N. a z notárskej zápisnice napísanou notárkou JUDr. A. W., so sídlom notárskeho úradu A.L. dňa 31. 10. 2006 pod č. N., N., N. a to najmä podania návrhu na vykonanie exekúcie

a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, súd prvého stupňa vyzval žalovaného podaním zo dňa 13. 03. 2013, aby súdu oznámil a vyjadril sa, či súhlasí s čiastočným späťvzatím návrhu, pričom žalovaný sa k späťvzatiu nevyjadril, ale súdu oznámil prekážku rei iudicata. Odvolací súd postupom podľa § 208 O. s. p. pripustil späťvzatie návrhu uvedenej časti, zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa vo výroku č. 2, 4, 5, 6, 7 a v tejto časti konanie zastavil.

Odvolací súd uviedol, že má k dispozícii rozhodnutie Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 11 Cb 116/2012-223 zo dňa 30. 11. 2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 12. 2012. Ide o konanie tých istých účastníkov konania, v takom istom procesnom postavení, toho istého predmetu nariadenia predbežného opatrenia, ktoré sa týka tých istých skutkových okolností ako konanie 16 Cob 98/2013 (konanie vedené Okresným súdom Partizánske sp. zn. 3 Cb 15/2012).

Odvolací súd skonštatoval, že nedošlo k zmene skutkových okolností vo veci návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Vzhľadom na uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 11 Cb 116/2012-223 zo dňa 30. 11. 2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 12. 2012 došlo k procesnej situácii, ktorá vytvára prekážku veci právoplatne rozhodnutej. Preukázateľne nastali skutočnosti, ktoré majú za následok zastavenie konania podľa § 103 O. s. p. a § 104 ods. 1 O. s. p., a to v časti, v ktorej žalobca nechal návrh na vydanie predbežného opatrenia späť, a to vo výroku 1 a 3 pre prekážku rei iudicata. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie vo výroku č. 1 a 3 zrušil a konanie zastavil.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu proti výroku, ktorým bolo uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku č. 1 a 3 zrušené a konanie zastavené podal navrhovateľ dovolanie, v ktorom navrhol rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/, O. s. p., t. j., účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a ako do volací dôvod uvádzal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, (§ 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p.).

Odňatie možnosti konať pred súdom videl predovšetkým v skutočnosti, že odvolací súd nesprávne posúdil prekážku res iudicata a vzťah prekážky litispendencie k prekážke res iudicata.

Svoje pripomienky zhrnul nasledovne

1. V konaní na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 11 Cb 116/2012, vznikla prekážka litispendencie, ktorá bránila konajúcim súdom rozhodnúť, avšak konajúce súdy na danú skutočnosť neprihliadli a rozhodli Uznesením Okresného súdu Dunajská Streda, ktoré nadobudlo právoplatnosť 22. 12. 2012.
2. Vzniku prekážky *res iudicata* pri uznesení Okresný súd Dunajská Streda bráni i skutočnosť, že Okresný súd Dunajská Streda sa do dnešného dňa nevysporiadal s rozšírením návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, t. j. odňal navrhovateľovi možnosť konať pred súdom, tým, že uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda nadobudlo dňa 22. 12. 2012 právoplatnosť, bez toho, aby bolo rozhodnuté aj o rozšírení návrhu na základe podania navrhovateľa zo dňa 30. 11. 2012. Keďže Okresný súd Liptovský Mikuláš rozhodoval i o rozšírenom návrhu, nemohla vzniknúť prekážka *res iudicata*
3. Vzhľadom na skutočnosť, že uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda bolo z dôvodu prekážky litispendencie, ktorú súd protiprávne ignoroval, nezákonné, nemôže z neho žiaden účastník odvodzovať zákonné právo. Z neprávania nemôže vzniknúť právo.
4. Ustanovenie § 159 ods. 3 O. s. p. sa primárne aplikuje na novo začaté konania, nie na konania, ktoré boli začaté v ten istý deň, kde logicky je potrebné najprv posúdiť otázku možného vzniku prekážky litispendencie.

Odporca sa k podanému dovolaniu vyjadril tak, že ho žiada zamietnuť a priznať mu trovy do volacieho konania. Poukázal na nejasne vymedzený rozsah, v ktorom v podanom dovolaní dovolateľ rozhodnutie odvolacieho súdu napadol. Skonštatoval, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. d) O. s. p., nakoľko v tej istej veci už prv právoplatne rozhodol Okresný súd Dunajská Streda - uznesením v celom rozsahu zamietol návrh navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 23. 11. 2012, ktorý je totožný s návrhom Navrhovateľa na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 23. 11. 2012, ktorý podal Navrhovateľ dňa 26. 11. 2012 na Okresnom súde Liptovský Mikuláš, na základe ktorého prebieha Konanie. Uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda založilo prekážku právoplatne rozhodnutej veci (*rei iudicatae*) pre predmetné konanie. K vzťahu prekážky *res iudicata* a litispendencie uviedol, že uznesenie Okresného súdu Dunajská Streda nebolo príslušným orgánom (súdom) zrušené ani zmenené a stalo sa teda momentom právoplatnosti v zásade nezmeniteľným a záväzným pre účastníkov konania a pre všetky orgány, čím je naplnený princíp právnej istoty. Odporca sa v podanom vyjadrení ďalej podrobne

rozvinul argumentáciu týkajúcu sa nesplnenia materiálnych podmienok na nariadenie predbežného opatrenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania má dovolanie osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno úspešne napadnúť (len) právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, nie však v každom prípade, ale iba ak podanie dovolania pripúšťa zákon.

Zmyslom dovolania je preskúmanie napadnutého rozhodnutia - v prípadoch stanovených zákonom - z hľadiska v zákone určených dovolacích dôvodov a dosiahnutie nápravy tam, kde rozhodnutie napadnuté dovoláním nemôže obstať z aspektu opodstatnenosti v dovolaní uplatneného dovolacieho dôvodu. Dovolanie je v uvedenom vymedzení zároveň procesný prostriedok (nástroj), ktorým zákon vytvára účastníkovi konania procesnú možnosť, aby v prípadoch (a za podmienok) v zákone uvedených spochybnil opodstatneným uplatnením dovolacieho dôvodu správnosť konania alebo rozhodovania odvolacieho súdu a dosiahol nápravu väd alebo nesprávností napadnutého rozhodnutia.

Mimoriadna povaha dovolania v rámci systému opravných prostriedkov sa prejavuje aj v tom, že účastník konania nemôže úspešne podať dovolanie z akéhokoľvek dôvodu, ale len z dôvodu uvedeného v zákone. Občiansky súdny poriadok upravuje tri samostatné dovolacie dôvody. Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v ustanovení § 237 O. s. p.,
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- C.) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Treba dodať, že do volací súd je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil; do volacie dôvody neposudzuje podľa toho, ako ich označil dovolateľ, ale podľa ich obsahu. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania; dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie.

Dovolanie v danom prípade smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V zmysle § 239 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak

a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa,

b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. C./ O. s. p.) na zaujatie stanoviska.

Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. C./ O. s. p.

V zmysle § 239 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak

a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu,

b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,

C./ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Prípustnosť dovolania podľa § 239 O. s. p. v predmetnej veci neprichádza do úvahy, nie preto, že tu nejde ani o uznesenie uvedené v § 239 ods. 1 O. s. p., proti ktorému je prípustné dovolanie, a ani o potvrdzujúce uznesenie, ktoré by patrilo do niektorej z kategórií potvrdzujúcich uznesení vymenovaných v § 239 ods. 2 písm. a/ až C./ O. s. p., ale preto, že podľa § 239 ods. 3 O. s. p. ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach

vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením. V § 239 ods. 3 O. s. p. sú stanovené uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým dovolanie nie je procesné prípustné, i keď prípadne vykazujú znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Citované ustanovenie § 239 ods. 3 O. s. p. takto spod úpravy danej § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. vyníma uvedené uznesenia (medziiným uznesenie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení), proti ktorým v dôsledku toho dovolanie podľa tohto ustanovenia prípustné nie je.

Dovolanie odporcu, ktoré smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, je preto podľa § 239 ods. 3 O. s. p. neprípustné.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konám postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O. s. p., dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O. s. p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nieje postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p., teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesné nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným.

Vady uvedené v § 237 písm. a/, b/, C./, d/, e/ a g/ O. s. p. dovolateľ nenamietal a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Pri skúmaní rozsahu, v akom bolo rozhodnutie odvolacieho súdu napadnuté, dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľom podané dovolanie smeruje proti tým výrokom uznesenia odvolacieho súdu, ktorými bolo uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku č. 1 a 3 zrušené a konanie zastavené. Uvedený záver vyplýva jednak zo skutočnosti, že výroky v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu na rozdiel od výrokov v rozhodnutí súdu prvého stupňa číslované nie sú, ako aj zo skutočnosti, že dovolateľ v dovolaní konštatuje, že „...výrok č. 1 a 3 odvolací súd zrušil a konanie zastavil z dôvodu prekážky res iudicata“, a hneď v nasledujúcej vete uvádza „Žalobca voči výroku č. 1 a výroku č. 3 uznesenia Krajského súdu v Trenčíne podáva dovolanie z nasledovných dôvodov“.

Jedným z dôvodov zakladajúcich vždy prípustnosť dovolania je aj prípad, keď bola účastníkovi postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom (§237 písm. f O. s. p.), ktorého sa dovoľáva navrhovateľ. Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa dovolateľa, v konaní súdov došlo k takémuto pochybeniu.

Dovolateľ videl odňatie možnosti konať pred súdom vtom, že odvolací súd nesprávne posúdil prekážku *res iudicata* a vzťah prekážky *litispendencie* k prekážke *res iudicata*.

Prekážka veci právoplatne rozhodnutej vyplýva z ustanovenia § 159 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova.

Účelom predbežného opatrenia je zabezpečiť predbežnú (dočasnú) úpravu pomerov účastníkov konania alebo odstrániť riziko ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia. I keď rozhodnutie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nie je rozhodnutím vo veci samej, má pre osoby dotknuté týmto súdnym rozhodnutím závažné dôsledky. V záujme ich právnej istoty zákon predchádza tomu, aby - v tej istej veci (o tom istom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podanom rovnakým účastníkom konania za nezmenených skutkových okolností) - bolo predbežné opatrenie nariadené niekoľkokrát alebo aby o tom istom návrhu boli vydané rozdielne (protichodné) rozhodnutia. Tento účel zabezpečuje Občiansky súdny poriadok negatívnou podmienkou konania - požiadavkou, aby rozhodnutiu nebránila prekážka veci začatej v zmysle § 83 O. s. p. alebo právoplatne rozhodnutej v zmysle § 159 ods. 3 O. s. p. I keď sú tieto ustanovenia zaradené v tretej časti Občianskeho súdneho poriadku („Konanie v prvom stupni“), je na dosiahnutie účelu zákona sledovaného inštitútom predbežného opatrenia potrebné aplikovať ich primerane aj v konaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia pred začatím konania. Uznesenie, ktorým súd zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia, vytvára prekážku veci právoplatne rozsúdenej (§ 159 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 167 ods. 1 O. s. p.), v dôsledku čoho súd nemôže ten istý návrh znovu prejednávať.

Prekážka *rei iudicatae* nastáva momentom právoplatnosti rozhodnutia. Len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže byť v rozsahu záväznosti výroku rozhodnutia „táto vec“

prejednávaná znova. To však platí len potiaľ, pokiaľ je daná „totožnosť veci“. Za tú istú vec v zmysle § 159 ods. 3 O. s. p. treba v novom konaní považovať ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod vyplývajúci z totožného skutkového stavu. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený, t. j. o nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností. Pre posúdenie, či je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci, nie je významné, ako bol skutok, ktorý bol predmetom konania, posúdený po právnej stránke. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, keď bol skutok súdom posúdený po právnej stránke nesprávne alebo neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je samo osebe významné, ak majú tí istí účastníci v rôznych konaniach rozdielne procesné postavenie (napr. ak v jednom konaní vystupujú ako odporcovia a v druhom ako navrhovatelia). Tých istých účastníkov sa konanie týka aj vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia (z dôvodu singulárnej alebo univerzálnej sukcesie) účastníkov, ktorí sú (boli) účastníkmi už skončeného konania.

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetné konanie ako aj konanie o návrhu navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenie vedené pred Okresným súdom Dunajská Streda pod sp. zn. 11 Cb 116/2012 sa týka rovnakých účastníkov s rovnakým procesným postavením t. j. navrhovateľa M. L., a. s. so sídlom P., IČO: X. a odporcu: P., a. s. so sídlom D., IČO: X.. V oboch porovnávaných prípadoch je predmetom konania návrh navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia.

V predmetnom konaní sa navrhovateľ domáhal, vydania predbežného opatrenia, ktorým by súd uložil odporcovi zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva zriadeného v prospech odporcu na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. X. a žiadal zakázať odporcovi konať v mene navrhovateľa ako aj vykonávať akékoľvek úkony smerujúce k zmene vlastníctva vyššie uvedených nehnuteľností, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej

V konaní o návrhu navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenie vedené pred Okresným súdom Dunajská Streda pod sp. zn. 11 Cb 116/2012 sa navrhovateľ domáhal vydania predbežného opatrenia, ktorým by súd uložil odporcovi zdržať sa akýchkoľvek úkonov smerujúcich k výkonu záložného práva zriadeného v prospech odporcu na rôznych nehnuteľnostiach nachádzajúcich sa v obvodoch rôznych okresných súdov. Jedným

z dotknutých nehnuteľností boli aj nehnuteľnosti zapísané na LV č. X.. Navrhovateľ zároveň žiadal zakázať odporcovi konať v mene navrhovateľa ako aj vykonávať akékoľvek úkony smerujúce k zmene vlastníctva vyššie uvedených nehnuteľností, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej

Z uvedeného je zrejmé že v oboch porovnávaných konaniach je daná totožnosť ako účastníkov konania tak aj predmetu konania.

Okresný súd Dunajská Streda uznesením z 10. 12. 2012, č. k. 11 Cb 116/2012-223, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 12. 2012, návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Pokiaľ ale po vydaní uznesenia zamietajúceho návrh na nariadenie predbežného opatrenia dôjde k zmene pomerov (k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie), nezakladá už právoplatné rozhodnutie zamietajúce návrh na nariadenie predbežného opatrenia prekážku veci rozhodnutej (§ 159 ods. 3 O. s. p.) a súd môže rozhodnúť o novom návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, i keby prípadne išlo o návrh toho istého účastníka s petitom identickým ako bol petit návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý bol skôr (pred zmenou pomerov) právoplatne zamietnutý uznesením súdu.

Dovolací súd na tomto základe pristúpil k preskúmaniu skutočnosti, či po vydaní uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda, ktorým zamietol návrh navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia nedošlo k zmene pomerov - skutkových okolností významných pre rozhodnutie, o ktoré navrhovateľ svoj návrh na nariadenie predbežného opatrenia opiera.

Ako vyplýva z odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 10. 12. 2012, č. k. 11 Cb 116/2012-223 navrhovateľ svoj návrh na vydanie predbežného opatrenia odôvodnil tým, že konanie odporcu spočívajúce v neodôvodnenom domáhaní sa zaniknutých pohľadávok voči klientom odporcu, je konaním v rozpore so zákonom a spôsobuje a rovnako spôsobí značnú ujmu navrhovateľovi ale i ostatným klientom odporcu. Navrhovateľ má za to, že tu existuje bezprostredná hrozba vyplývajúca z konania odporcu tým, že pristúpil k začatiu výkonu záložného práva, ktorým by navrhovateľ ale i tretie subjekty nepochybne utrpeli ujmu, ktorej náprava by bola značne sťažená. I z tohto dôvodu mal navrhovateľ za to, že existuje naliehavá potreba dočasne upraviť vzájomné vzťahy medzi navrhovateľom a odporcom prostredníctvom predbežného opatrenia až do konečného

rozhodnutia vo veci samej. Na základe vyššie uvedeného mal navrhovateľ za to, že táto podmienka je splnená, keďže realizáciou záložného práva dôjde k vzniku škody, resp. spôsobeniu inej ujmy navrhovateľovi a tretím subjektom. Rovnako tak nariadením predbežného opatrenia o zákaze výkonu záložného práva sa zabezpečí účel konania. Medzi navrhovateľom a odporcom nedôjde vydaním predbežného opatrenia s navrhovaným obsahom (tak ako je formulovaný v petite) k vzniku nenávratného stavu, pretože predbežné opatrenie bude trvať len do konečného rozhodnutia vo veci samej. Jedinou možnosťou, ako zabezpečiť účel a cieľ konania je podľa navrhovateľa, nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa odporcovi zakáže výkon záložného práva. Vzhľadom na určitú nerovnováhu vo vzťahu navrhovateľa ako klienta banky voči odporcovi ako banky, ako aj na samotnú povahu a právnu úpravu záložného práva, je predbežné opatrenie jediným účinným právnym prostriedkom (spôsobom), ako možno odporcovi zakázať vykonať úkony, ktoré by zaťažili, práva tretích osôb, spôsobili značnú ujmu navrhovateľovi vrátane, vzniku majetkovej i nemajetkovej škody; z tohto dôvodu predbežné opatrenie rešpektuje zásadu proporcionality — predbežné opatrenie je primerané povahe veci a sledovanému účelu konania, pričom ochrana záujmov zúčastnených subjektov je v spravodlivej rovnováhe.

V návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v predmetnom konaní navrhovateľ uviedol že konanie odporcu spočívajúce v neodôvodnenom domáhaní sa zaniknutých pohľadávok voči klientom odporcu, je konaním v rozpore so zákonom a spôsobuje a rovnako spôsobí značnú ujmu navrhovateľovi ale i ostatným klientom odporcu. Navrhovateľ má za to, že tu existuje bezprostredná hrozba vyplývajúca z konania odporcu tým, že pristúpil k začatiu výkonu záložného práva, ktorým by navrhovateľ ale i tretie subjekty nepochybne utrpeli ujmu, ktorej náprava by bola značne sťažená. I z tohto dôvodu mal navrhovateľ za to, že existuje naliehavá potreba dočasne upraviť vzájomné vzťahy medzi navrhovateľom a odporcom prostredníctvom predbežného opatrenia až do konečného rozhodnutia vo veci samej. Na základe vyššie uvedeného mal navrhovateľ za to, že táto podmienka je splnená, keďže realizáciou záložného práva dôjde k vzniku škody, resp. spôsobeniu inej ujmy navrhovateľovi a tretím subjektom. Rovnako tak nariadením predbežného opatrenia o zákaze výkonu záložného práva sa zabezpečí účel konania. Medzi navrhovateľom a odporcom nedôjde vydaním predbežného opatrenia s navrhovaným obsahom (tak ako je formulovaný v petite) k vzniku nenávratného stavu, pretože predbežné opatrenie bude trvať len do konečného rozhodnutia vo veci samej. Jedinou možnosťou, ako zabezpečiť účel a cieľ konania je podľa navrhovateľa, nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa odporcovi zakáže výkon záložného práva. Vzhľadom na určitú nerovnováhu

vo vzťahu navrhovateľa ako klienta banky voči odporcovi ako banky, ako aj na samotnú povahu a právnu úpravu záložného práva, je predbežné opatrenie jediným účinným právnym prostriedkom (spôsobom), ako možno odporcovi zakázať vykonať úkony, ktoré by zaťažili, práva tretích osôb, spôsobili značnú ujmu navrhovateľovi vrátane, vzniku majetkovej i nemajetkovej škody; z tohto dôvodu predbežné opatrenie rešpektuje zásadu proporcionality - predbežné opatrenie je primerané povahe veci a sledovanému účelu konania, pričom ochrana záujmov zúčastnených subjektov je v spravodlivej rovnováhe.

Je zrejmé, že navrhovateľ v oboch porovnávaných konaniach založil svoj návrh na vydanie predbežného opatrenia na identických skutkových okolnostiach, a teda k zmene pomerov po zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia Okresným súdom Dunajská streda nedošlo.

Okresný súd Dunajská Streda zamietol návrh navrhovateľa na vydanie predbežného opatrenia uznesením zo dňa 10. 12. 2012, č. k. 11 Cb 116/2012-223, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 20. 12. 2012, t. j. ešte pred rozhodnutím Okresného súdu Partizánske, ktorý jeho návrhu vyhovel uznesením zo dňa 28. 01. 2013, č. k. 3 Cb 15/2012-164, ktoré bolo uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 07. 05. 2013, č. k. 16 Cob 98/2013-1315 zrušené a konanie bolo zastavené. Vo veci bola teda daná prekážka rozhodnutej veci už v čase rozhodovania súdu prvého stupňa, a táto procesná vada trvala aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu.

Vo svojom dovolaní navrhovateľ uvádza, že postupom Okresného súdu Dunajská Streda mu bola odňatá možnosť pred súdom konať, a preto nie je možné prihliadať na prekážku rozhodnutej veci založenú jeho rozhodnutím o zamietnutí návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. rozumie procesné nesprávny postup súdu znemožňujúci účastníkovi konania realizáciu jeho procesných práv, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok.

V prípade ak právoplatné rozhodnutie súdu v inom konaní zakladá prekážku rozsúdenej veci, nemôže súd na takéto rozhodnutie neprihliadnuť a nevyvodiť všetky dôsledky, ktoré z existencie takéhoto rozhodnutia vyplývajú, len z dôvodu, že v tomto právoplatne skončenom konaní sa vyskytli v procesnom postupe súdu také vady konania, ktorých dôsledkom bolo odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom.

V prípade, že bol účastník toho názoru, že postupom Okresného súdu Dunajská Streda mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, mal uvedené rozhodnutie napadnúť riadnym opravným prostriedkom, a uplatniť uvedenú skutočnosť ako odvolací dôvod. Keďže sa tak nestalo nadobudlo uvedené rozhodnutie právoplatnosť, ktorej účinkom je aj prekážka veci rozsúdenej v prípade rovnakého konania týkajúceho sa rovnakých účastníkov s rovnakým predmetom konania založenom na zhodných skutkových okolnostiach.

Vzhľadom k uvedenému, nedošlo postupom odvolacieho súdu k takému zásahu do procesných práv navrhovateľa, ktorého dôsledkom by bolo odňatie možnosti konať pred súdom.

Dovolací súd konštatoval, že v odvolacom konaní a ani v rozhodnutí odvolacieho súdu nedošlo k vadám uvádzaným dovolateľom, a ani k iným vadám uvedeným vust. § 237 O. s. p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie navrhovateľa podľa ust. § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. C./ O. s. p. odmietol, keďže smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nieje dovolanie prípustné.

O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa ust. § 234b ods. 5 O. s. p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 / O. s. p., tak, že úspešnému odporcovi priznal náhradu trov dovolacieho konania (trovy právneho zastúpenia) za 2 úkony právnej služby - príprava a prevzatie vecí - odmena vo výške 60,07 eur + režijný paušál vo výške 7,81 eur, vyjadrenie k dovolaniu navrhovateľa - odmena vo výške 60,07 eur + režijný paušál vo výške 7,81 eur + 20 % DPH (27,15 eur), spolu by teda mal odporca nárok na náhradu trov dovolacieho konania vo výške 162,91 eur, keďže si však uplatnil trovy dovolacieho konania vo výške 161,55 eur, priznal mu ich dovolací súd v s poukazom na § 153 ods. 2 O. s. p. len vo výške ním uplatnenej - 161,55 Eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 .

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. septembra 2013

JUDr. Jana Zemaníková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková